1833. — Nr. 32.

DRENTSCHE COURANT.

VRIJDAG, DEN 19 APRIL.

'SGRAVENHAGE, den 14 April.

Z. M. de Koning heeft vrijdag avond de Voorbereiding en heden het H. Avondmaal bijgewoond.

— De reis van Z. M. en der verdere koninklijke familie naar Amsterdam zal woensdag aanstaande voortgang hebben. Kort daarna zal Z. K. H. de Prins *van Oranje*, zoo men verzekert, naar het hoofdkwartier terugkeeren, vergezeld van Z. K. H. den erfprins.

— Den 15 April. Naar men vernecmt, is graaf *van Limburg Stirum*, laatstelijk secretaris van legatie te Berlijn, gisteren avond, aan boord van den *Bataver*, naar Londen vertrokken; denkelijk met depêches voor den nederlandschen gezant.

— In bijzondere berigten uit België, van de zijde der [illegible] gevolgtrekkingen, [illegible] bladen gunstig beoordeeld, komt voor, dat de gedeeltelijke verandering van het britsche ministerie, en het ontslag van een der krachtigste bevorderaars der belangen van de belgiesche revolutie, lord *Durham*, prins *Leopold* [illegible] *lington* eerlang weder tot het bewind zal geraken, en hem aanleiding hebben gegeven, om op nieuw en zeer ernstig bij Frankrijk aantedringen op eene onmiddelijke oplossing der zoogenaamde belgiesche aangelegenheden, en wel door eene nieuwe gewapende tusschenkomst. Volgens dezelfde berigten moet van de zijde van Frankrijk zijn geantwoord, dat zich tegen eene dergelijke tusschenkomst zeer gewigtige bezwaren opdeden, en dat het derhalve raadzaam was, om het nog eenigen tijd dragende te houden, doch zoude de belgiesche bewindsman zijne aanvraag niet te min hebben herhaald, uit hoofde van het voortdurend beklag der Gedeputeerden wegens de buitensporige onkosten van het leger.

In de laatst ontvangene belgiesche bladen wordt op nieuw gewaagd van de waarschijnlijkheid eener wijziging van het ministerie daar te lande. De heer *Goblet* is naar Doornik vertrokken, en de heer *de Theux*, de voorstander van de partij der geestelijkheid, is bij prins *Leopold* geroepen; van daar het gerucht, dat deze gewezen minister, met zijn ambtgenoot *Raikem*, op nieuw in het bewind zoude worden geroepen. De revolutionnaire liberalen erkennen, dat een dergelijk ministerie het eenigste is, hetwelk zich nog met de tegenwoordige kamer zoude kunnen verstaan, en hoezeer zij zich beklagen over de meer dan gewone onkosten, welke die leden te, durende hun laatste beheer van den dag hebben gelegd, erkennen zij tevens, dat een dergelijk bewind nog te verkiezen zoude zijn boven eene ontbinding der kamer, uithoofde de geestelijkheid meester is der verkiezingen, en derhalve eene nieuwe kamer van gedeputeerden, bij de meer en meer toenemende vijandelijkheid der beide uiterste partijen, de liberale grondstellingen nog met meerderen ijver zoude tegenwerken. Prins *Leopold* kiest steeds de partij der geestelijkheid.

De toon der anti-revolutionnaire bladen blijft even hoog. Het mislukken van de laatste pogingen, om eenige verandering te erlangen in [illegible] tolwet [illegible] van België, geeft hun aanleiding tot [illegible]

H. K. H. de prinses *Adelaïde*, zuster van den koning der franschen, is met zijne dochters, de prinsessen *Marie* en *Clémentine*, benevens den hertog van Nemours, te Brussel aangekomen.

[illegible] belgiesche bladen wordt niets hatters gemeld van eene verandering van het ministerie.

LONDEN, den 13 April.

Z. Exc. de heer *Dedel* heeft zich eenige dagen onpasselijk bevonden. De prins *de Talleyrand*, de russische gezant, prins *Lieven* en andere leden van het corps diplomatick hebben hem een bezoek gegeven. Z. Exc. bevindt zich thans beter.

— Dezer dagen zijn in Sunderland, Gloucester en Marylebone nieuwe leden voor het parlement verkoren, en in al die plaatsen is de keuze gevallen op erkende voorstanders van de partij der Tory's, of anti-ministeriëlen. De bladen, welke het bewind van lord *Grey* zijn toegedaan, ontveinsen deze nederlaag in geenen deele. De Torybladen verkondigen als op nieuw, en zoo het schijnt, met een volledig vertrouwen, de aanstaande oplossing van het ministerie *Grey*.

Het ministerie schijnt in eene nieuwe moeijelijkheid gewikkeld, ten aanzien van Spanje. Een antwoord op het aanzoek van Groot-Brittannie, dat Spanje mede mogt werken, ten einde een wapenstilstand tusschen de strijdende partijen in Portugal te bewerken, heeft eene scherpe nota van de zijde van den britschen ge-

zant uitgelokt, welke in Madrid kwalijk is opgenomen. Het zeggen is, dat het spaansche kabinet in dezen dadelijk bijval heeft gevonden bij de oostenrijksche, pruissische en russische ambassadeurs.

— Het ministerie heeft zich gisteren regte infanterie en eenige kompagniën dragonders naar het iersche graafschap Kilkenny gezonden, dat, zoo als bekend is, in staat van onrust is verklaard, ten einde aan de uitvoering der nieuwe wet kracht bij te zetten. Men verzekert, dat het nemen van dezen maatregel een merkelijken invloed op de misnoegden in Dublin heeft gemaakt en dat hunne genootschappen van vrijwilligers en anderen zich sedert veel bedaarder gedragen.

— De admiraal *Sartorius* heeft D. *Pedro* onderwerping beloofd, zoodra zijne zeelieden hunne soldij mogten ontvangen, met aanbod, om zelf met zijne officieren, nog zes maanden, zonder tractement, te dienen.

— De prijs der fondsen was gisteren flaauw.

PARIJS, den 12 April.

Dingsdag en woensdag heeft de Kamer der Gedeputeerden beraadslaagd over de wijze, waarop zij tegen den schrijver van de *Tribune*, wegens de beleediging, die hij haar aangedaan heeft, procederen zal. Den eersten van die dagen was de discussie alleronstuimigst, en zijn daarin woorden gebezigd, die men nooit kon verwachten in de vergadering der afgevaardigden van de fransche natie te hooren.

Den volgenden dag is het eenigzins bedaarder toegegaan en heeft men eindelijk de wijze van procederen bepaald.

De heer *Lionne*, de schrijver van de *Tribune*, is gedagvaard. In zijn blad wordt een hooge toon gevoerd en gezegd, dat hij met veel genoegen voor de balie van de Kamer zal verschijnen. Daarin wordt voorts de parijsche jeugd aangemaand zich rustig te gedragen en aan de Regering geen voorwendsel te geven om van de buitengewone krijgsmagt, die zij uit trees voor troebelen te Parijs bij een zal brengen, tegen haar gebruik te maken.

Het regtsgeding van de *Tribune* is dan ook het onderwerp, op het welk de aandacht der menigte bijzonder is gevestigd. De warme liberalen beschouwen hetzelve als een begin van een *coup d'etat* en van maatregelen van bedwang tegen de republiekeinsche partij.

— Het is thans zeker, dat de fransche voorstellen door den onder-koning van Egypte zijn afgeslagen, en dat deze landvoogd zijnen zoon *Ibrahim* heeft gemagtigd, om te onderhandelen doch niet dan op den grondslag, omtrent welken hij te voren met den turkschen gezant *Halil-pacha* was overeengekomen.

De oostersche zaken schijnen de ministers veel moeite te berokkenen. Men spreekt van het zenden van 20 schepen naar de Middellandsche-Zee en van eene overeenkomst tusschen Frankrijk, Rusland en Engeland, om aldaar op één punt eene aanzienlijke scheepsmagt te vereenigen.

— De berigten uit Duitschland maken hier een zonderlingen indruk. De liberalen ontveinzen hunne vreugde over het oproer van Frankfort in geenen deele, en verkondigen, dat de beginselen tot opstand daar te lande veel lichter ontvlambaar zijn, dan men durfde te vooronderstellen. De ministeriëlen bedekken hunne blijdschap, doch niemand zal ontkennen, dat fransche aanhitsing, onder de bescherming van het *status quo*, tot niets anders dienen kan, dan om gaande weg het gezag der duitsche regeringen te ondermijnen, en derhalve den invloed van een fransch revolutionnair bewind, (waar onder dat van Koning *Philips* ten slotte toch altijd behoort te worden gerangschikt) te versterken. Men wacht maatregelen van bedwang van de zijde van het Duitsch Verbond, en men bereid zich alzoo, om voorloopig daartegen te protesteren. In Spanje wordt van de fransche zijde reeds geprotesteerd tegen de maatregelen van den Minister *de Zea* tegen de partij der liberalen of der Koningin. Men beweert, dat deze vorstin zoo goed als gevangen wordt gehouden.

— Sommige lieden zouden hier gaarne de schuld van het oproer te Frankfort op Rusland werpen en het doen voorkomen als of die Mogendheid alle pogingen in het werk stelde om eene geduchte armee in dat gedeelte van Duitschland op de been te doen brengen, niet alleen ten einde Frankrijk te kunnen bedreigen, maar ook om de aandacht van hare plannen op Turkije af te leiden.

— De minister van binnenlandsche zaken heeft gisteren aangekondigd, dat 300 Polen het depot van Besançon hebben verlaten, om de oproerigen van Frankfort de hand te reiken. Men meent zeker te weten, dat dit aantal veel grooter is.

— Den 13 April. Het schijnt te blijken, dat het niet bij de Polen, welke zich in Besançon bevonden, is gebleven, ook uit Dijon is een vijftigtal, meerendeels gewapend, naar de grenzen getrokken. Uit die stad en uit de verdere depôts in de oostelijke departementen zijn voorts onderscheidene afdeelingen officieren dezer manschappen gevolgd. Naar luid van een telegraafisch berigt zijn 400 man poolsche troepen bij St. Hyppolite op het grondgebied van Bern overgegaan, om van daar in het Badensche door te dringen, werwaarts ook al de verdere poolsche uitgewekenen hunne schreden schijnen te wenden. Men verkondigt intusschen van de zijde van het bewind, dat er bepaalde bevelen zijn gegeven, om deze lieden, bijaldien zij zich ten tweeden male aan de fransche grenzen mogten aanmelden, met de meeste gestrengheid af te wijzen.

— Het is nog rustig in deze hoofdstad. De divisie kuraslers van den generaal *Jacquinot* verlaat hare standplaatsen in de afdeeling van Metz, om zich nader aan deze stad te posteren.

FRANKFORT, den 12 April.

De muiters schijnen hun plan nog niet geheel hebben opgegeven. Gisteren heeft er brandstichtin

plaats gehad, die echter zonder verwarring gebluscht is. Des avonds heeft men nog eene proef met een oploop voor een kruid-magazijn genomen; doch, toen de schildwachten vuur gaven, stoof de hoop uit een. Schoon er een aantal slechtgezinden naar Straatsburg ontsnapt is, bewijst dit, dat er zich nog moedwilligen in de stad bevinden. Er worden voortdurend arrestatien gedaan, en men verneemt, dat dr. *Neuhof*, die zich in den beginne uit de handen der politie gered had, te Konigstein is gegrepen, naar Wiesbaden is geleid en van daar uitgeleverd zal worden.

— Het voorgevallene aan de beide wachten en al wat de muiters betreft, is thans het onderwerp van een regtelijk onderzoek. Met leedwezen verneemt men, dat ettelijke burgers en inwoners dezer stad niet vreemd zijn aan de gepleegde buitensporigheden; dat zij er zelfs een werkzaam aandeel aan hebben genomen, maar dat, hoewel te midden van den opstand niemand zich bij de muitelingen heeft gevoegd, en elke uitnoodiging van die zijde is afgeslagen, men met droefheid moet erkennen, dat eenige, ofschoon weinige burgers, burgerzonen, of dienaren zich schuldig hebben gemaakt aan deelneming aan derzelver snoode oogmerken. De standvastige zorg van de gewapende magt zal, met Gods hulp, elk nieuw gevaar afwenden.

— De gebeurtenissen in het Oosten, waarvan de fransche en ook enkele duitsche bladen eene spoedige schikking aangekondigd hadden, nemen integendeel dagelijks een ongunstiger keer. Het is ook zeer stellig, dat de russische vloot versterkt wordt en dat de heer *von Butenief*, als geheel eenstemmig met de Porte over hare belangen zijnde, de goedkeuring van zijn Hof heeft ontvangen.

De engelsche brigantijn *Mary*, kapitein *Thoms*, die in 24 dagen van Alexandrie te Triest aangekomen is, heeft de tijding medegebragt, dat er een aanzienlijk eskader van de egyptische vloot zeilree lag en men druk bezig was met troepen inteschepen.

— Uit Berlijn schrijft men het volgende: »De strijd over de europesche belangen te Konstantinopel heeft door den onverwachten snellen voortgang der Egyptenaars en door de rasse hulp der Russen plotselings een dreigend aanzien gekregen. De Mogendheden bewaken dit punt met bijzondere ijverzucht en het instorten van het turksche rijk baart evenveel bezorgdheid als vroeger zijne opkomst. Wij kunnen ons voorstellen, dat sommige magten besloten hebben hun geheelen staatkundigen invloed in dit gesehil te doen gelden; want het laat zich aanzien, dat niemand zich dunnaal door de vrees voor een grooten oorlog laat weerhouden. Evenwel gelooven wij nog niet, dat die oorlog daarom zal plaats hebben. De gebeurtenissen op de plaats van het geschil zijn hier de diplomatie vooruit en men kan die van Londen en Parijs niet gemakkelijk inhalen. Vóór dat de verklaringen en ophelderingen der verschillende Hoven, over de laatste voorvallen te Konstantinopel, aldaar aangekomen zijn, kan het lot der Porte reeds beslist wezen en het eerste treffen van russische soldaten met Egyptische benden eene andere wending aan de zaken geven, die zulke snelle en groote veranderingen daarstelt, dat aan het overig Europa weinig meer dan de rol van toeschouwer overschiet."

»De groote en gewigtige gevolgen van het toetreden van Beijeren, Wurtemberg en Saxen tot het pruissische tol-systhema zijn voor geheel Duitschland onberekenbaar; *de eenheid en de staatkundige vastheden kracht, welke de duitsche Bonds-Staten daar door erlangen zullen*, mogen in de eerste plaats onder dezelve worden gerangschikt. Men dient echter nimmer uit het oog te verliezen, dat een dergelijk stelsel dan eerst nuttig zal kunnen werken, zoodra men uitgaat van den grondregel: tol-linien aan de grenzen der Bonds-Staten en volledige vrije gemeenschap naar binnen. Thans is men ijverig bedacht op de regeling van het munt-stelsel en dat der maten en gewigten voor geheel Duitschland, en hoopt men nog in dit jaar iets wezenlijks daaromtrent tot stand te zullen brengen."

— Den 14 April. Over het oproer van den 3den houdt de justitie nasporingen. Onder de personen, die in staat van beschuldiging komen, telt men, behalve doctor *Neuhof*, waarvan men de uitlevering nog wacht, de heeren *Bunsen* en *Bercheilmann*, beide jonge menschen van 28 en 23 jaren, en den advocaat *Gaerth*. De regering van Frankfort heeft de burgers vermaand de gewonde oproerlingen, die bij hen geherbergd zijn, aan te geven. De omstreken der stad worden door troepen bezet; de rust en orde zijn geheel hersteld.

— Tijdingen uit Konstantinopel, van den 24sten l.l., melden de aankomst van de korvet *la Mésange*, den heer *Olivier*, adjudant van den admiraal *Roussin*, aan boord hebbende, welke met de voorstellen van dien ambassadeur naar Alexandrie geweest is en den vorigen dag in de Dardanellen was binnengeloopen, het antwoord van *Mehemed* overbrengende; waarbij hij weigert tot des admiraals aangegane verbindtenissen toetetreden. De kabinets-secretaris van *Hakki*-pacha, die gelijktijdig met hem naar Egypte vertrokken was, bevond zich ook op dat oorlogsvaartuig en is dadelijk bij den Grooten Heer toegelaten, bij wien hij tot diep in den nacht is verbleven.

De russische schepen lagen nog voor anker.

HAMBURG, den 12 April.

Uit Maintz wordt gemeld, dat de kommandant dier vesting, op uitnoodiging der Bondsvergadering, zich bereid heeft verklaard, om ten allen tijde 2000 man, met het noodige geschut, en 100 man ruiterij, te doen uitrukken. Het 40ste regement pruissische infanterie, hetwelk in Luxemburg ligt, maakt zich gereed, om naar Maintz te trekken.

Uit Berlijn wordt gemeld, dat de belgiesche gezant

de Merkx eerlang die residentie zal verlaten.

De oostenrijksche generaal *von Mensdorf*, zwager van prins *Leopold van Saksen Coburg*, die in België met het bewind bekleed is, en tot dus verre bevelhebber in de bondsvesting Maintz, heeft een commando in Hongarije erlangd.

OVER HET POTEN VAN AARD-APPELS.

Wij vermeenden ook aan de lezers van de *Drentsche Courant* te moeten mededeelen de volgende waarnemingen van den Hoogleeraar *H. C. van Hall*, in den Œconomischen Tuin te Groningen genomen, en geplaatst in deel VII no. 4 van de *Bijdragen tot de Natuurkundige Wetenschappen*, nangaande het POTEN VAN AARD-APPELS. Voormelde Hoogleeraar zegt:

»Op volkomen gelijken grond, op twee even groote, naast elkander en in dezelfde rigting gelegene bedden, plantte ik in het voorjaar van 1831, op denzelfden dag, van de alhier zoogenoemde *Groenswetende Aard-appelen*."

»Op het eerste bed 36 *groote* Aard-appelen, wegende 1,18 nederlandsch pond, en op het tweede bed 36 *kleine* Aard-appelen, wegende 0,48 dito pond, in rijen, de Aardappels zelve op den afstand van ruim 4 palmen van elkander. Het viel in het oog, hoe zeer de *groote* poot-Aard-appelen vroeger boven den grond kwamen, grooter stengen maakten, vroeger bloeiden en derzelver loof vroeger verdorde; hetgene verscheidene personen, die beide bedden, zonder te weten, welk verschil in de bewerking daarbij had plaats gehad, op onderscheidene tijden gezien hebben, eenstemmig getuigden."

»Op denzelfden dag uitgedolven, bedroeg [illegible] het gewigt der poters, het eerste bed 41,47 nederl. ponden op, dus een verschil [illegible] ponden op gelijke oppervlakte, en dat zonder meerderen arbeid of onkosten te veroorzaken."

»In 1832 herhaalde ik deze proef op denzelfden grond en met dezelfde voorzorgen, doch zoo, dat de *kleine* poters nu op het eerste en de *groote* op het tweede bed kwamen."

»Nu bragten 36 *groote* Aard-appels, wegende 1,32 nederl. pond, 36,48 dito ponden op en 36 *kleine* Aard-appels, wegende 0,48 nederl. pond, 24,82 dito ponden, beide wederom *na aftrek van het gewigt der poters*. Hoezeer beide de Aardappel-bedden dit jaar, zoo als men zegt, minder *schuddeden*, was de meerdere opbrengst opmerkelijk."

»Onder volmaakt dezelfde voorzorgen plantte ik in het voorjaar van 1831, op drie *gelijke* bedden, van de hier zoogenoemde *Zomer-Zeeuwsche* Aardappelen, op het *eerste* bed 20 *groote* Aardappelen, wegende te zamen 0,83 nederl. pond, op het *tweede* 20 *middelbare*, wegende te zamen 0,49 nederl. pond en op het *derde* 20 *kleine* Aardappelen, wegende te zamen 0,17 dito pond, waarbij ik ten aanzien van het vroeger uitwassen enz. der *groote* Aardappelen hetzelfde, als bij de andere proeven, waarnam. Niemand konde de drie bedden zien, zonder onmiddelijk het verschil optemerken. De opbrengst, na aftrek als voren, was: op het *eerste* bed 31,47, op het *tweede* 23,71 en op het *derde* bed 29,33 nederlandsche ponden."

»In 1832 werd de proef op dezelfde bedden herhaald, doch zoo, dat nu de *grooten* kwamen te staan, waar het vorige jaar de *kleinen* geweest waren, terwijl de middelmatige op hetzelfde bed op nieuw geplant werden. De uitkomst was wederom gelijk, namelijk de 20 *grooten*, wegende 0,99 nederl. pond, leverden 26,71 dito ponden, 20 *middelbare*, wegende 0,29 nederl. pond, leverden 21,59 dito ponden, en 20 *kleinen*, wegende 0,75 ned. pond, leverden 18,22 dito ponden. Ook nu was het gewigt der poot-Aardappels van de opbrengst afgetrokken, zoodat de benaming, welke er bij het poten van *kleinen* plaats heeft, als geene tegenwerping gelden kan tegen de stelsem, welke ik uit deze ondervindingen meen te mogen opmaken: *dat bij het gebruik van groote poot-Aardappelen eene gelijke oppervlakte lands meer kan opbrengen, dan bij het gebruik van kleine Aardappelen.*

Zoude het vorenstaande niet genoeg zijn, om het in deze provincie heerschende gebruik van tot poot-aardappelen *kleinen* te gebruiken, te laten varen???

Mijne geliefde echtgenoote, *L. E. Bertling*, bevid heden voorspoedig van éénen welgeschapenen zoon,

Assen, den 11 April 1833.

Mr. *J. A. van Roijen*, Notaris te Zwolle, zal, ten huize van den eigenaar *P. Louman*, te Rouwveen, op maandag den 6den Mei 1833, des morgens te tien uren, doen inzetten en veertien dagen later publiek verkoopen:

Eene welbeklante, in 1827 nieuw gebouwde KOREN-WIND-MOLEN, voorzien van twee paar Maalsteenen en een Pelwerk. Voorts een roijaal HUIS, waarin met [illegible] uitmuntend, waar achter [illegible] WEIDE- en BOUWGRONDEN; alles staande en zeer aangenaam gelegen te Rouveen aan den straatweg van Zwolle naar Vriesland en Groningen.

De kooper, naar genoegen zijnde, kan de halve koopschat daarop gevestigd houden.

S. M. Lolinga, Zaakwaarnemer te Appingadam, biedt zich, op zeer voordeelige condition, aan tot het leveren van Plaatsvervangers voor de Nationale Militie en Schutterijen. Hij zal iederen dag, of iemand van zijnent wege, te spreken zijn ten huize van *A. Hofstee*, in de Koppel-Paarden te Assen.

MIDDELPRIJZEN VAN GRANEN ENZ. VERKOCHT

te *Meppel*, op de markt van den 11 April.

Rogge, het mud	f 5 - 40	Boter, ½ pond	f 0 - 90
Boekweit, het mud	- 4 - 75		

PRIJS-COURANT DER NEDERL. EFFECTEN.

Amsterdam, den 16 April.

Werk. Schuld 2½ pCt.	45⅛ à 45⅝	Obl. Oorlogsd.	97⅝ à 98
Dito 5 pC.	84⅛ à 85¼	Schatkist-billetten	100⅜ à 101¼
Kans-billetten	20 à 1	Nieuwe 6 pct. negt.	101¾ à 102¼
Amert. Syndicat.	77¾ à 78¼		

Te *Assen*, bij C. VAN GORCUM, *Provincialen Drukker*.